

Verslag vergadering raadsronde d.d. 19 mei 2020

Verslag: Het Notuleercentrum

GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) ontwerp begroting en voorlopige jaarrekening

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Brüll
College: burgemeester Penn-te Strake
Griffie: de heer Askamp (secretaris)
Adviseur
Veiligheid: mevrouw Van der Hijden

Fractiewoordvoerders: Peeters (CDA), Meertens (SPM), Korsten (GroenLinks), Wijnands (D66), Jacobs (PvdA), Noteborn (VVD), Schut (SP), Smeets (PVM), Geurts (PVV), Gorren (SAB), Van Est (50PLUS), Gunther (Groep Gunther)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet allen welkom. Op de agenda staat de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg ontwerp begroting en voorlopige jaarrekening. Aan het einde van de vergadering wordt geïnventariseerd of het raadsstuk rijp is voor besluitvorming. De eerste termijn wordt geopend.

SPM (Meertens) heeft een paar uur geleden antwoorden ontvangen op de vragen van 20 april 2020. Als bijlagen zijn meegestuurd het vertrouwelijk rapport voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de directie en de nota reserves en voorzieningen van november 2019. In de beantwoording wordt echter verwezen naar de notitie herijking reserves en voorzieningen met een uitgebreide uitleg. Waarschijnlijk is ergens iets misgegaan. SPM is niet tevreden met de antwoorden. De reserve van de VRZL neemt met 7 miljoen af door onder andere de egalisatie kapitaallasten materieel met 5,7 miljoen te verlagen. Dit komt in een frictie reserve en de reserve FLO. De fractie herinnert zich niet dat de reserve FLO op de vorige jaarrekening met de gemeentelijke bijdrage is verhandeld, maar blijkt nu 4,1 miljoen voor de FLO betalingen apart gezet. Ook is niet bekend dat een zienswijze is ontvangen dat de reserves nu gevormd kunnen worden. Het blijft bij een gemeenschappelijke regeling moeilijk wie zeggenschap heeft. Maar de gemeente Maastricht heeft samen met een vijftiental andere gemeenten op zijn minst een zienswijze te doen. Kennelijk zijn in de bestuursvergadering van het algemeen bestuur van december explicietere afspraken gemaakt over reserves en met name over de reserve kapitaallasten. Er is echter geen begrotingswijziging gemaakt en ook geen zienswijze naar de gemeente gestuurd. Na de schriftelijke antwoorden blijft de vraag over de heel andere reserves in de begroting vanaf 2021 staan. In de teksten van de begroting en de jaarrekening staat dat de systematiek van het indexeren bij de begroting 2021 behandeld zou worden. SPM meent dat dit nu is. In de beantwoording staat echter dat het niet gaat om de begroting 2021, maar het is in 2021. De fractie wenst een nadere verklaring. Van een algemene uitkering, de Brede Doeluitkering Rijk, is een heel deel in de jaarrekening verlegd naar 2020. De algemene uitkering hoort geheel genomen te worden in het verkregen jaar. Specifieke kosten moeten als te betalen worden opgenomen in de jaarrekening. SPM concludeert dat na beantwoording van de technische vragen onduidelijkheden blijven. Is nu het primaat van de raad geschonden? Kan de raad iets zeggen over de 10 miljoen die Maastricht gaat bijdragen, de totale 40 miljoen van de gemeente? Of worden besluiten alleen door het algemeen bestuur van de VRZL genomen? SPM is van mening dat het een zienswijze hoort te zijn door de gemeente.

Groen Links (Korsten) bedankt voor de heldere informatie over de gemeenschappelijke regeling. Beslispunt 1 en 3 uit het raadsvoorstel zijn zonder vragen akkoord. De fractie is benieuwd naar de reactie op de vragen van SPM. De fractie wil van SPM graag weten of de gestelde technische vragen horen bij de gemeenteraad of zijn deze een soort interne controle in het bedrijf zelf. Dat laatste is niet het doel van de gemeenteraad. SPM eindigt met een beeld dat wanneer de gemeenteraad wordt geschaad in de bevoegdheden, dit ook schadelijk voor de gemeente zou kunnen zijn. Groen Links vraagt of SPM denkt aan wanbeheer of een foutieve administratie of een onoplettende accountant. Waarom wordt gedacht dat het schadelijk voor de bevoegdheid is om de dotatie aan de VRZL te doen? Middels dit raadsvoorstel wordt namelijk met elkaar democratisch toestemming gegeven. Waar in de politieke arena zit het probleem? Met name in de jaarrekening 2019? Groen Links is benieuwd naar het antwoord op de vraag van D66 met betrekking tot corona, maar dit is niet van invloed op de voorliggende stukken.

SPM (Meertens) reageert dat de intentie niet is om te kijken of alles klopt. De intentie is om de gemeenteraden, en zeker de gemeenteraad van Maastricht, in stelling te brengen en te laten afvragen of een zienswijze wordt opgegeven. Dat is nodig wanneer 7 miljoen reserve een andere bestemming krijgt. De dotatie aan de VRZL is akkoord. Het gaat om het bepalen van het moment waarop de GR of de VRZL bij verandering de gemeenteraad in kennis stelt. De zienswijze gaat terug naar het algemeen bestuur en het algemeen bestuur mag daarvan afwijken, maar betreft wel de gemeenteraad. Dat is het primaat van de raad.

Groen Links (Korsten) vraagt om verduidelijking van een dergelijke zienswijze. Zou de zienswijze zijn dat de gemeenteraad het betreurt dat op dat punt geen informatie heeft plaatsgevonden? Is dat de koers van de zienswijze die SPM zou willen indienen?

SPM (Meertens) reageert dat het niet gaat om denkwijze of over treuren. Nu wordt 7 miljoen reserve herschikt en dat moet aan de gemeenteraden worden voorgelegd. De gemeenteraad moet daar haar zienswijze over geven; akkoord, niet akkoord of met opmerkingen. Na verzameling vindt behandeling plaats in het algemeen veiligheidsbestuur.

D66 (Wijnands) verwacht antwoorden op hun openstaande technische vragen.

PVDA (Jacobs) heeft geen vragen of opmerkingen. De fractie sluit aan bij de vraag van D66 om bijgepraat te worden over de gevolgen van de coronacrisis.

VVD (Noteborn) heeft geen aanvullende vragen.

SP (Schut) is benieuwd naar het antwoord van de portefeuillehouder op de gestelde vragen van D66. De lopende begroting 2021 pakt waarschijnlijk heel anders uit dan oorspronkelijk begroot. Vandaar de specifieke vraag naar het verwachte resultaat van 2020. Het vraagstuk over de brandweezorg is zorgelijk. De fractie vraagt of de portefeuillehouder informatie heeft over de uitkomst van de bestuurlijke discussie van dit punt.

PVM (Smeets) sluit aan bij de vragen van SPM. De fractie vraagt zich af welke invloed de COVID-19 problematiek heeft op de crisisbeheersing en de rampenbestrijding.

PVV (Geurts) heeft geen aanvullende vragen.

SAB (Gorren) vindt dat de begroting 2021 en de jaarrekening 2019 een heldere opzet hebben. Het verheugt dat de begroting 2021, die in 2020 al is aangepast, op dezelfde voet verder gaat in 2021. Zo is zichtbaar dat de mensen in het veld niet meer nodig hebben dan begroot in 2020. Een aandachtspunt blijft de invloed van corona hierop. SAB voelt zich niet betrokken bij de veranderde inzet van de reserves. Dit is in het algemeen een nadeel van de Gemeenschappelijke Regelingen. SAB is hier geen groot voorstander van en meent dat ondanks de grote bijdrage van Maastricht de invloed gering is. De fractie wil graag het negatieve resultaat op de crisisbeheersing en rampenbestrijding zien. De overheveling van het tekort van € 174.000 naar de algemene reserves is akkoord. Het negatieve resultaat van de GOR heeft te maken met incidentele verschillen. Om welke verschillen gaat het? Zijn het verschillen in mening of in aanpak? SAB is geen voorstander van Gemeenschappelijke Regelingen, maar sluit aan bij de meerderheid. Het raadsvoorstel wat SAB betreft verder een hamerstuk.

50LUS (Van Est) heeft een aantal algemene opmerkingen. Uitgaven in 2019 zijn ten koste gegaan van de reserve. Deze wordt hopelijk in 2020 weer aangevuld met middelen die daarvoor beschikbaar zijn. De fractie schrikt van de doorrekening in het meerjarenplan waarbij bijna 2½ ton extra nodig is en ziet hier graag een visie op. Ook in relatie met de financiële uitdagingen die gemeente Maastricht nog te wachten staan. De fractie sluit aan bij de eerdere vragen over COVID-19. Mochten antwoorden nu nog niet mogelijk zijn, dan graag een tijdsplan creëren waarop informeren mogelijk is. Wie zoekt straks de dekking voor alle maatregelen die nu op COVID-19 betrekking hebben. Is dat de Gemeenschappelijke Regeling en wordt dat zichtbaar in een afrekening?

Groep Gunther (Gunther) sluit aan bij de eerder gestelde vragen. Het weerstandsvermogen staat genoteerd als ruim onvoldoende. De fractie vraagt of geaccepteerde risico's het uitgangspunt is of is er nog een tegenhanger waardoor de risico's tot een nulpunt teruggebracht kunnen worden.

CDA (Peeters) vraagt aandacht voor een aantal reële risico's in het beleidsplan veiligheidsregio. De vrijwillige brandweezorg blijft een zorgpunt. Landelijk wordt gekeken hoe daarin de Europese wetgeving wordt meegenomen. Is hierover al meer te zeggen, want een negatieve omslag zal effect hebben. Een ander punt van zorg is het meegaan met de technologische ontwikkelingen. Vanuit opgevangen signalen blijkt het een serieuze

vraag of de brandweezorg in de ontwikkelingen kan blijven meegaan. Dit werkt door op de bedrijfsvloer. In de stukken wordt gestreefd naar een weerstandsvermogen van 1 of hoger, maar in de begroting 2021 wordt uitgekomen op 0,22 en aangegeven dat dit ruim onvoldoende is. Hoe wordt verwacht dat deze Gemeenschappelijke Regeling de nagestreefde hoogte haalt. CDA wacht de inhoudelijke beantwoording van de vragen van SPM af.

De **voorzitter** geeft het woord aan de burgemeester voor beantwoording van de vragen.

De **burgemeester** geeft aan voor zover mogelijk de vragen te beantwoorden. De technische vragen krijgen vanwege de gedetailleerdheid een aparte beantwoording.

Op de vragen over de indexering antwoordt de **burgemeester** dat deze eerst in de begroting van Maastricht wordt opgenomen. Deze begroting verschijnt altijd later, want de begrotingen voor de veiligheidsregio gaan hieraan vooraf. De veiligheidsregio werkt aan een voorstel om in de toekomst de indexering beter te regelen.

De **burgemeester** reageert dat de vraag over de andere besteding van de 7 miljoen reserves is al besproken in de stadsronde. Het is een besluit van het algemeen bestuur en deze besluiten komen niet in aanmerking voor zienswijze van gemeenteraden. Zo is het samen besloten.

De **burgemeester** benoemt dat in de stukken inderdaad staat dat het weerstandsvermogen ruim onvoldoende is. Het streven is om het weerstandsvermogen groter te maken dan de omvang van de financiële risico's. Dit betekent cijfermatig dat het weerstandsvermogen 1 of groter moet worden. Uit de bijgevoegde tabel blijkt hoe daar invulling aan is gegeven.

De **burgemeester** gaat in op de vraag over de brandweer en geeft aan dat in de twee overgangsjaren de begroting iedere keer incidenteel sluitend is gemaakt door onttrekking aan reserves. In 2019 zijn daar kosten uitgehaald voor 2020. Toen is gezegd dat het niet zal leiden tot een extra claim aan de gemeenteraden. Het huidige negatief van € 152.000 kan uit de algemene reserves worden gehaald. Extra claims vanuit de brandweer zijn hierdoor niet te verwachten. De burgemeester onderschrijft de zorgen ten aanzien van de brandweezorg en heeft in het dagelijks bestuur gevraagd naar de stand van zaken. De collega van Kerkrade meldde dat vanuit het landelijke overleg duidelijkheid nog ontbreekt. De vraag met betrekking tot de vrijwilligers ligt nog steeds in Europa op het terrein van rechtelijke uitspraak. Minister Grapperhaus probeert hier beweging in te krijgen, want Nederland legt zich niet neer bij terugdraaien en anders vorm geven. Het is landelijk onder de aandacht. Zodra meer bekend is, wordt dit gedeeld met de raad.

De **burgemeester** antwoordt op de vragen over de coronacrisis dat extra kosten die veiligheidsregio's maken ter bestrijding van de coronacrisis voor het grootste deel de GGD betreffen. In deze regio is de GGD geen onderdeel van de veiligheidsregio. De burgemeester verwacht dat vragen over de extra kostenpost eerder landelijk bij de GGD komen en daar zeker worden opgepakt. Vanuit de bespreking in het RBT vorige week lijken de kosten voor de veiligheidsregio zelf mee te vallen.

PVM (Smeets) vraagt of met de overheid is gesproken over verdeling van de kosten op het moment dat er wel extra kosten komen.

De **burgemeester** geeft aan dat hierover is gesproken, want in 25 veiligheidsregio's is niet alles geregeld zoals in de VRZL. Sommige veiligheidsregio's krijgen veel extra kosten. Afhankelijk van de duur van de crisis zullen de kosten in de regio minder zijn. De inzet van mensen betekenen geen extra kosten voor de VRZL. Op landelijk niveau kunnen rekeningen voor vergoedingen worden ingediend. Meer uitsluitel is nog niet te geven.

De **burgemeester** gaat in op de specifieke opmerkingen van SPM over het indienen van zienswijze. In de systematiek is het aan de raad om deze in te dienen en niet aan de veiligheidsregio. Meent de raad dat in het voorliggende voorstel mankementen zitten, dan is het aan de raad om met voorstellen voor zienswijze te komen en niet andersom.

De **burgemeester** vraagt verduidelijking van de vraag van SAB over de GOR.

SAB (Gorren) verwijst naar de opmerking over een negatief resultaat van € 37.000 dat vooral te maken heeft met een aantal incidentele verschillen. Welke verschillen kunnen nu leiden tot een kostenpost of tot dit negatieve resultaat? De beantwoording mag ook op een ander moment plaatsvinden.

De **burgemeester** zegt toe deze week de verschillen van de GOR op te halen en komt op de vraag terug.

De **burgemeester** begrijpt de vragen over het weerstandsvermogen en bijbehorende risico's, maar de ambitie is om zonder de raad tot oplossingen te komen. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio wordt daar iedere keer op bevraagd.

De **voorzitter** opent de tweede termijn.

CDA (Peeters) vindt het goed om te horen dat zorgen worden gedeeld en hoe het toezicht daarop is. Het belangrijkste is dat het dagelijks bestuur daar continu oog voor heeft en schakelt. De fractie vindt het voorstel rijp voor besluitvorming en ziet het als een hamerstuk.

SPM (Meertens) blijft zich afvragen wat het primaat van de raad is. De fractie deelt niet de mening van de portefeuillehouder dat dit bij het algemeen bestuur ligt. De gemeenteraad kan een zienswijze geven. SPM stelt voor deze vraag voor te leggen aan de commissie BNP. Het voorstel is niet rijp voor besluitvorming. De antwoorden, zeker over de reserves, en de bijlagen zijn nog niet compleet.

Groen Links (Korsten) geeft aan een mogelijke zienswijze van SPM te bekijken en daar een mening over te vormen. Komt er geen zienswijze dan is het voorstel voor de fractie een hamerstuk.

D66 (Wijnands) heeft geen aanvullende vragen. Mocht SPM met een zienswijze komen, dan wil de fractie deze mee beoordelen. Voor dit moment is het voorstel een hamerstuk.

PVDA (Jacobs) vindt het voorstel rijp voor besluitvorming en ziet het als een hamerstuk. Een eventuele zienswijze van SPM wordt op dat moment nader bekeken.

VVD (Noteborn) ziet het voorstel als hamerstuk. Mocht een zienswijze volgen, dan beraadt de fractie zich hierover.

SP (Schut) vindt het voorstel rijp voor besluitvorming en een hamerstuk. De fractie zal een eventuele zienswijze van SPM in beraad nemen.

PVM (Smeets) ziet het voorstel niet als hamerstuk en neemt het voorstel mee terug naar fractie. Het antwoord op de aanvullende vraag van SPM wordt afgewacht.

PVV (Geurts) wacht de antwoorden op de openstaande vragen af. Daarna blijkt of het voorstel een hamerstuk is.

SAB (Gorren) heeft duidelijke antwoorden gekregen. Het voorstel is rijp voor besluitvorming en is een hamerstuk.

50LUS (Van Est) herhaalt de vraag over bedenkingen dat op langere termijn de uitgaves tot bijna 3½ ton meer leiden. Hoe ontstaat controle met alle financiële uitdagingen? Heeft de fractie het goed begrepen dat de gemeenteraden zelf op zoek gaan naar een eventuele dekking voor eventuele extra uitgaven? De vandaag binnengekomen antwoorden op vragen zijn nog niet bestudeerd. Na bestudering kan de fractie aangeven of het voorstel rijp voor besluitvorming is.

Groep Gunther (Gunther) ziet het voorstel als hamerstuk.

De **voorzitter** geeft het woord aan de burgemeester voor beantwoording van de vragen in de tweede termijn.

De **burgemeester** vraagt verduidelijking aan 50PLUS over de 3½ ton en zal later op deze vraag terugkomen.

50LUS (Van Est) licht toe in de stukken een verschil te hebben gezien tussen hoe is begroot in de gemeente Maastricht. De kosten, zoals die nu in de gemeenschappelijke regelingen bij de meerjarenanalyse staan, geven in 2024 een verschil van €241.298. Dat zijn forse bedragen op termijn. De fractie heeft zorg over de stijgende kosten van de gemeenschappelijke regeling op langere termijn.

De **burgemeester** onderschrijft dit punt van zorg en neemt dit mee.

De **burgemeester** geeft aan de vragen van SAB schriftelijk te beantwoorden.

De **voorzitter** constateert dat enkele fracties het stuk terugnemen voor bespreking en dat SPM bekijkt of een zienswijze moet worden ingediend. Afhankelijk daarvan is wel of geen twee ronde nodig.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering.